

ЖНИВА 2016

В Україні завершено збирання ранніх зернових та зернобобових культур, але жнива ще продовжуються.

За останніми уточненими прогнозними даними цьогорічний врожай має перевершити 61 млн. тонн зерна. Станом на 22 серпня вже зібрано тільки ранніх зернових та зернобобових майже 38 млн. тонн з 9,6 млн. га.

Як завжди жнива почалися зі збирання озимих культур, головними з яких є зернова група – пшениця, ячмінь, жито, ріпак. Більшість з яких (окрім жита) – важливі експортно-орієнтовані культури. У загальному обсязі виробництва саме озима пшениця становить (в залежності від року і погодних умов) 95-97% від усієї пшениці; частка ріпаку озимого, як правило, становить понад 90%. Тільки для ячменю обсяги озимого становлять меншу частину, його частка змінюється по роках дуже істотно: від 9% до 25%, а через погодні умови деякі роки виробництво ячменю озимого доходить навіть майже до 40% загального збору ячменя.

За даними Державної служби статистики, під урожай 2016 року було посіяно 7,8 млн. га озимих культур, що суттєво менше (майже на 13%), ніж у попередньому році. Найбільш суттєво зменшилися посіви озимих пшениці та ріпаку. Та попри зменшення посівних площ, за рахунок більш високої врожайності валовий збір росте.

Згідно з уточненими даними регіональних підрозділів МінАПК збиранню підлягало 9 400 тис. га ранніх зернових і зернобобових культур (сюди входять не тільки озимі, а й деякі затяті культури – ячмінь, рапс), в тому числі: пшениці – 6,0 млн. га, ячменю – 2 800 тис. га; жита – 142 тис. га; вівса – 214 тис. га; гороху – 230 тис. га.

Згідно з даними Державної служби статистики (її дані найдокладніші з усіх державних джерел і напевно тому самі «повільні»), за станом на перше липня було зібрано ранніх зернових і зернобобових з 390 тис. Га, що в півтора рази більше аналогічних показників минулого року. Станом на 1 серпня – з 8 182 тис. га, що становить 98% від зібраних площ на цю дату в минулому році, але валовий збір перевищує минулорічні показники на 7%.

За оперативними даними МінАПК, станом на 15 липня, ранні зернові і зернобобові культури обмолочені на площі

в 3,5 млн. га, що становить 37% площ підлягають збиранню, а за станом на 9 серпня – майже 9,4 млн. га. У Таблиці 1 наведено динаміку збирання ранніх зернових за областями та кліматичними зонами.

Таблиця 1

Хід збирання ранніх зернових за регіонами

Області	Всього до збирання, тис. га	Зібрано станом	
		на 15.07.2016 тис. га	на 09.08.2016 тис. га %
Дніпропетровська	731,9	319,2	731,9 100,0%
Донецька	461,3	198,9	457,8 99,2%
Запорізька	810,4	384,2	809,0 99,8%
Кіровоградська	434,0	144,3	434,0 100,0%
Луганська	288,0	110,3	281,8 97,8%
Миколаївська	684,2	505,5	682,0 99,7%
Одеська	999,1	727	999,1 100,0%
Херсонська	592,4	411,4	592,4 100,0%
СТЕП	5 001,3	2 800,8	4 988,1 99,7%
Вінницька	545,2	69,7	534,7 98,1%
Київська	306,7	35,2	295,1 96,2%
Полтавська	376,3	80,3	376,2 100,0%
Сумська	300,8	14,1	267,4 88,9%
Тернопільська	338,1	51,9	316,0 93,5%
Харківська	671,1	136,7	646,0 96,3%
Хмельницька	367,4	78,4	342,8 93,3%
Черкаська	317,0	56,3	313,2 98,8%
Чернівецька	68,8	39,2	68,7 99,9%
ЛІСОСТЕП	3 291,4	561,8	3 160,1 96,0%
Волинська	268,4	7,8	255,8 95%
Житомирська	220,3	20,1	179,7 82%
Закарпатська	38,3	12,2	36,4 95%
Івано-Франківська	100,3	12,4	88,8 89%
Львівська	254,8	21,7	221,9 87%
Рівненська	197,9	8,7	190,1 96%
Чернігівська	287,6	16,8	259,3 90%
ПОЛІССЯ	1 367,6	99,7	1 231,9 90,1%
Всього по Україні	9 660,3	3 462,3	9 380,1 97,1%

Хід збирання зернових за регіонами станом на 22.08.2016

	ЗБИРАННЯ ЗЕРНОВИХ ТА ЗЕРНОБОБОВИХ					ЗБИРАННЯ РАННІХ ЗЕРНОВИХ ТА ЗЕРНОБОБОВИХ				
	прогноз	обмолочено	% до прогнозу	намолочено	врожайність	прогноз	обмолочено	% до прогнозу	намолочено	врожайність
	(тис.га)	(тис.га)		(тис.тон)	(ц/г)	(тис.га)	(тис.га)		(тис.тон)	(ц/г)
Дніпропетровська	1098,4	739,2	67,3%	2371,3	32,1	731,9	731,9	100,0%	2358,6	32,2
Донецька	549,7	466,1	84,8%	1601,8	34,4	457,8	457,8	100,0%	1591,8	34,8
Запорізька	882,8	813,2	92,1%	2484,2	30,5	803,9	803,9	100,0%	2466,9	30,7
Кіровоградська	814,3	436,6	53,6%	1653,7	37,9	434,0	434,0	100,0%	1648,6	38,0
Луганська	383,3	288,2	75,2%	1009,4	35,0	287,7	287,6	100,0%	1008,5	35,1
Миколаївська	832,6	695,0	83,5%	2283,5	32,9	684,2	684,2	100,0%	2267,6	33,1
Одеська	1200,2	1006,4	83,9%	3785,0	37,6	999,1	999,1	100,0%	3771,2	37,7
Херсонська	662,7	598,7	90,3%	1975,0	33,0	592,4	592,4	100,0%	1967,8	33,2
СТЕП	6424,0	5043,4	78,5%	17163,9	34,0	3293,2	3289,8	99,9%	15501,3	47,1
Вінницька	867,7	547,2	63,1%	3033,3	55,4	545,2	545,2	100,0%	3029,8	55,6
Київська	569,5	313,6	55,1%	1554,2	49,6	311,8	310,2	99,5%	1548,8	49,9
Полтавська	933,4	376,7	40,4%	1559,7	41,4	376,3	376,2	100,0%	1558,7	41,4
Сумська	643,7	304,3	47,3%	1176,5	38,7	300,8	300,5	99,9%	1171,6	39,0
Тернопільська	470,1	339,1	72,1%	1602,0	47,2	338,1	337,0	99,7%	1597,8	47,4
Харківська	983,9	672,9	68,4%	2704,0	40,2	667,6	667,6	100,0%	2699,3	40,4
Хмельницька	539,6	373,6	69,2%	1983,9	53,1	367,4	367,4	100,0%	1974,2	53,7
Черкаська	659,0	317,0	48,1%	1656,4	52,3	316,5	316,5	100,0%	1655,4	52,3
Чернівецька	122,6	69,2	56,4%	265,7	38,4	69,5	69,2	99,6%	265,7	38,4
ЛІСОСТЕП	5789,5	3313,5	57,2%	15535,7	46,9	3293,2	3289,8	99,9%	15501,3	47,1
Волинська	294,6	267,0	90,6%	987,9	37,0	268,4	267,0	99,5%	987,9	37,0
Житомирська	368,9	219,1	59,4%	805,9	36,8	220,3	219,1	99,5%	805,9	36,8
Закарпатська	90,0	38,3	42,6%	133,2	34,8	38,3	38,3	100,0%	133,2	34,8
Івано-Франківська	153,0	95,5	62,4%	448,8	47,0	100,3	95,5	95,2%	448,8	47,0
Львівська	303,1	255,1	84,1%	1167,4	45,8	254,8	252,8	99,2%	1162,4	46,0
Рівненська	270,3	201,2	74,4%	794,4	39,5	197,8	197,8	100,0%	784,7	39,7
Чернігівська	653,1	288,2	44,1%	1043,7	36,2	287,6	287,6	100,0%	1043,0	36,3
ПОЛІССЯ	2133,0	1364,4	64,0%	5381,3	39,4	1367,5	1358,1	99,3%	5365,9	39,5
Всього по Україні	14346,5	9721,3	67,8%	38080,9	39,2	7953,9	7937,7	99,8%	36368,5	45,8

Області степової зони – Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Кіровоградська, Луганська, Миколаївська, Одеська, Херсонська – почали збиральну раніше інших, і якщо до 15 липня було прибрано 59% площ, то до 9 серпня 99,7% прогнозованих площ.

Господарства лісостепової зони (Вінницька, Київська, Полтавська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Хмельницька, Черкаська та Чернівецька області) почали збиральну пізніше і до 15 липня урожай був зібраний з 17% площ. Натомість до 9 серпня вони вийшли на показник 93-100% (в цілому по зоні лісостепу – 96%).

Області Полісся – Волинська, Житомирська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська і Чернігівська почали збиральну пізніше за інших і на 15 липня зібрали зернові та зернобобові з 7% площ. У Закарпатській області, що має орних земель ще менше, ніж в Чернівецькій, прибрано 32% площ. Такі відхилення викликані в першу чергу некоректною класифікацією, а саме: Чернівецьку область відносять до лісостепу, а Закарпаття – до Полісся. Станом на 9 серпня в областях Полісся прибрано від 82% до 96% (в цілому по областях зони Полісся – 90%).

Більш ранній початок жнив (у першу чергу у південних областях) та суттєво більша врожайність у порівнянні з минулим роком (і як наслідок – більша кількість намолоченого зерна) призвело до більших обсягів збору.

Станом на 22 серпня практично всі регіони завершили збирання ранніх зернових та зернобобових, проте жнива тривають, у багатьох регіонах – в першу чергу у областях лісостепу, а також полісся ще лишилися досить значні незібрані площі (Таблиця 2).

Станом на 22 серпня найбільший вал зерна намолочено у Одеській – 3,8 млн. тонн, Вінницькій – 3,0 млн. тонн, Харківській – 2,7 млн. тонн, Запорізькій – 2,5 млн. тонн, Дніпропетровській – 2,4 млн. тонн та Миколаївській – 2,3 млн. тонн областях. Найвища врожайність зернових та зернобобових культур у Вінницькій – 55,4 ц/га, Хмельницькій – 53,1 ц/га, Черкаській – 52,3 ц/га, Київській – 49,6 ц/га, Тернопільській – 47,2 ц/га областях.

Такі результати втішають, особливо, якщо врахувати, що в цілому по Україні лишилося не зібраними ще майже третина площ. Будемо з хлібом, а економіка з валютними надходженнями.

Костянтин РЕПІН

